

Demonstrační farmy v ČR

EU Soil Mission - Czech Republic

Martin Mistr

Výzkumný ústav meliorací
A ochrany půdy, v.v.i.

Obhospodařovaná zemědělská půda

Využití zemědělské půdy (tis. ha)

	2000	2020	Rozdíl	Změna (%)
Obhospodařovaná zemědělská půda celkem	3 623,9	3 493,6	-130,3	-3,6
z toho				
orná půda	2 751,1	2 473,2	-277,9	-10,1
chmelnice	7,0	5,3	-1,6	-23,2
vinice	11,2	16,8	+5,5	+49,3
ovocné sady	22,5	16,4	-6,1	-27,3
trvalé travní porosty	826,3	978,1	+151,8	+18,4

44,3 %

Podíl zemědělské půdy na rozloze ČR

17,9 ha

Průměrný denní úbytek obhospodařované zemědělské půdy

Zornění
70,8 %

od roku
2000 pokles
o 5,1 p. b.

v subjektech
fyzických
osob pokles
o 9,3 p. b. na

59,2 %

v subjektech
právnických
osob pokles
o 2,8 p. b. na

75,7 %

Trvalé travní
porosty
28,0 %

od roku
2000 nárůst
o 5,2 p. b.

v subjektech
fyzických osob
nárůst
o 9,4 p. b. na

39,2 %

v subjektech
právnických
osob nárůst
o 2,9 p. b. na

23,2 %

Problémy známe - řešíme

Demonstrační farmy

Podpora MZe

Operační skupiny

SZP

Pilotní testování výběru a činnosti DF

Příprava dotačního titulu 2016

- Návrh uznatelných nákladů
- Návrh výběrových kritérií
- Návrh textu

Certifikace DF

- Metodika výběru DF
- Systém certifikace
 - Statut
 - Jednací řád
- Certifikační instituce

Ověření v praxi

- Výběr vhodných zemědělských subjektů
- Realizace demonstrační činnosti
- Nastavení sazeb

Podporované záměry

- a) Prezentace **ucelených systémů hospodaření** s důrazem na ochranu půdy a zadržování vody v krajině.
- b) Technologie **pěstování plodin s nízkou ochrannou funkcí (NOF)** v souladu s DZES 5.
- c) **Organická hmota v půdě** a její vliv na erozi, hospodaření s vodou a její zadržování v krajině.
- d) **Integrovaná ochrana rostlin** jako komplexní systém péče o ornou půdu a sady s využitím agrotechnických postupů.
- e) **Ekologické zemědělství** jako komplexní systém péče o ornou půdu podle zásad stanovenými v nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci.

+ od roku 2023 **precizní zemědělství a) - e)**

Žadatelé o dotaci

- zemědělský podnikatel, tj. fyzická nebo právnická osoba, která podniká v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Alokace financí

- Národní dotace
- max. 1 000 000 Kč / farma
- celkem 15 000 000 Kč / rok

Demonstrační farmy

Aktivity

Polní dny

Skupinové akce

konzultace

Doba zapojení DF
v programu

4 DF – 8 let

3 DF – 7 let

1 DF – 6 let

Účast na akcích 2022:
3600 účastníků

Vývoj programu

2016: pilotní projekt – nastavení parametrů

2017: 7 farem

2018: 11 farem

2019: 12 farem

2020: 14 farem

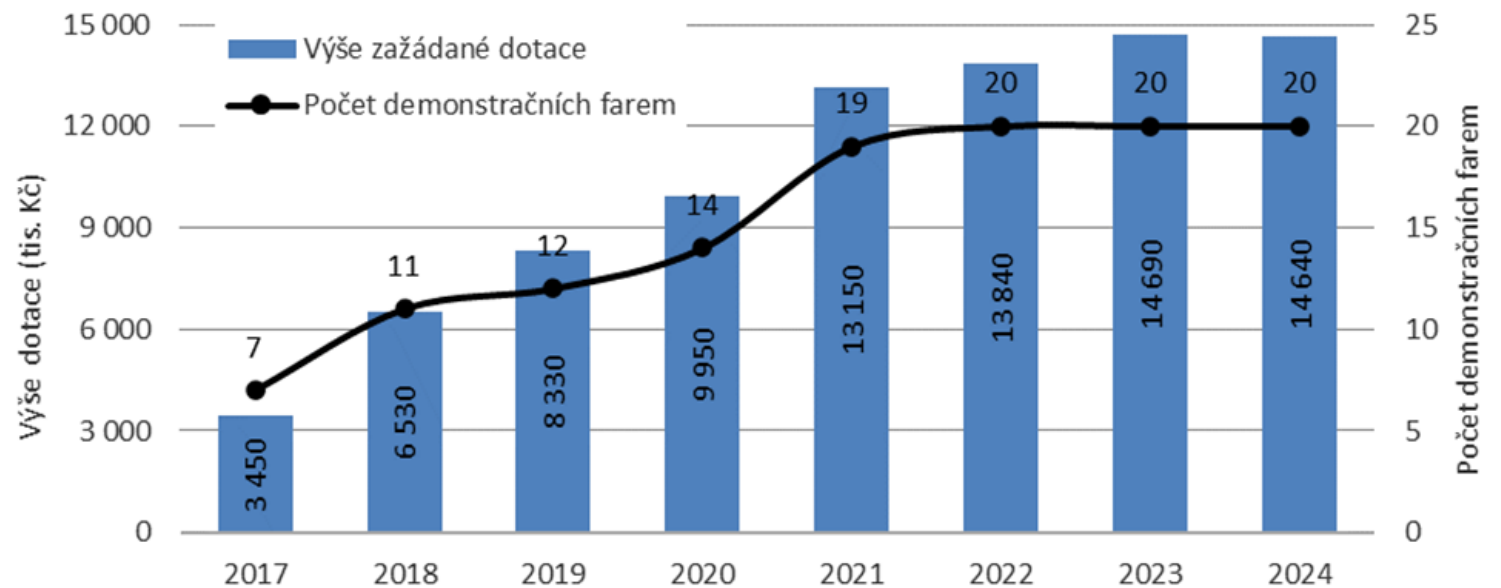
2021: 19 farem

2022: 20 farem

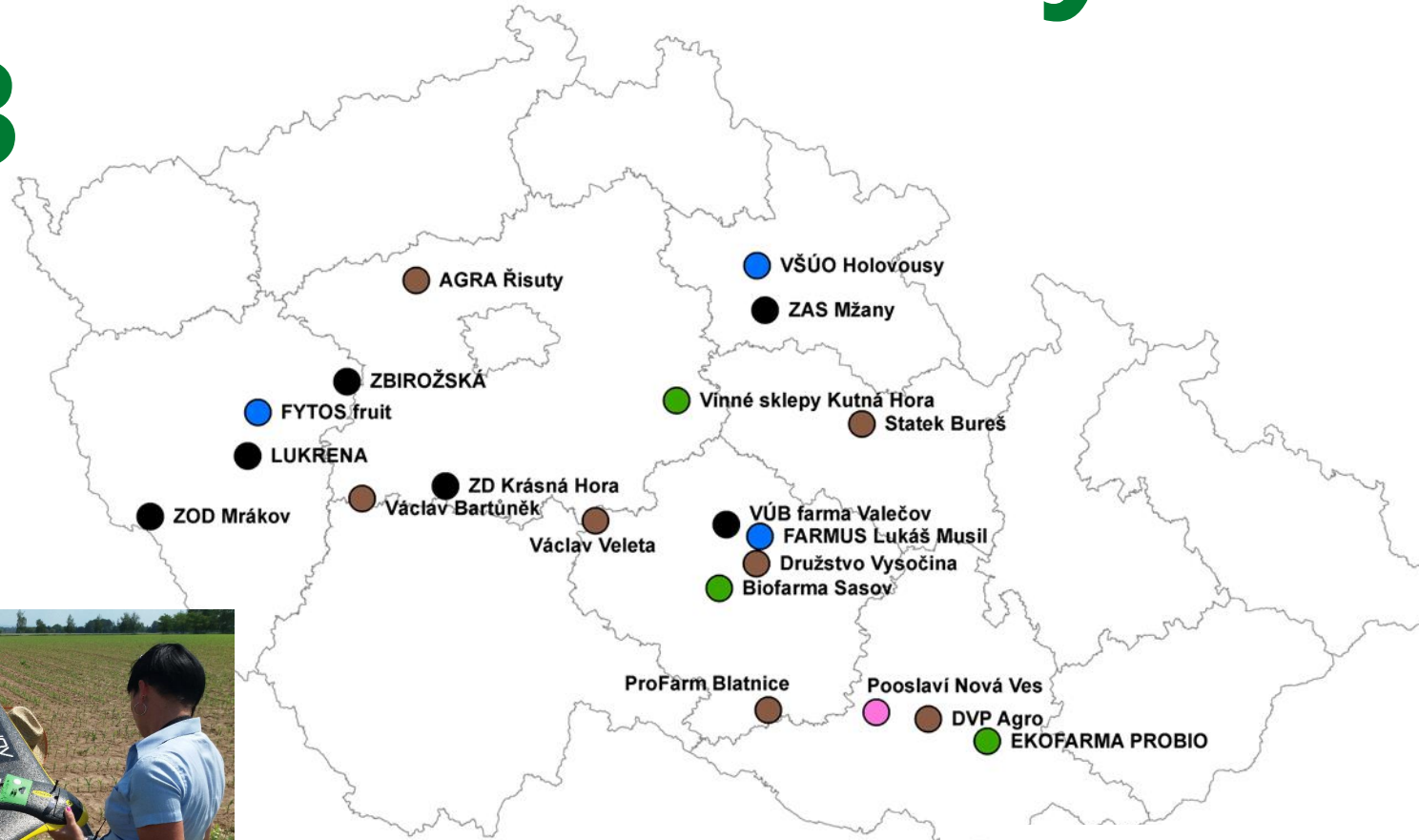
2023: 20 farem

notifikace u EK do r. 2024

předpoklad pokračování i v dalším období

Demonstrační farmy 2023

- Ucelené systémy hospodaření s důrazem na ochranu půdy a zadržování vody v krajině
- Technologie pěstování plodin s nízkou ochrannou funkcí v souladu s DZES 5
- Organická hmota v půdě a její vliv na erozi, hospodaření s vodou a její zadržování v krajině
- Integrovaná ochrana rostlin jako komplexní systém péče o ornou půdu a sady
- Ekologické zemědělství jako komplexní systém péče o ornou půdu a vinice

Uznatelné náklady

Kód	Popis předmětu dotace	Částka
01	Příprava demonstračních ploch	50 000 Kč/ha (max. 3 ha)
02	Den otevřených dveří	100 000 Kč/akce
03	Demonstrační akce individuální (1 subjekt, min. 20 akcí/rok)	50 000 Kč/rok
04	Demonstrační akce skupinová (3 a více subjektů, min. 5 akcí/rok)	50 000 Kč/rok
05	Služby výzkumných pracovníků při pořádání dnů otevřených dveří a skupinových konzultacích	max. 50 000 Kč *)
06	Informační materiály a propagace	50 000 Kč

*) výše způsobilých nákladů na základě prokázaných nákladů do výše limitu

Výběrová kritéria

Základní kritéria pro zařazení subjektu do hodnocení výběrovou komisí

Prokáže plnění standardů DZES tím, že v posledních třech letech u něho **nebylo zjištěno porušení**.

Prokáže, že **nedošlo k opakované erozní události** dle platné metodiky Monitoringu eroze nebo vážné erozní události, která vedla k přeřazení do vyššího stupně ochrany.

Subjekt **hospodaří v oblastech ohrožených erozí**, tzn. podíl erozně ohrožené plochy standardní orné půdy uživatele je větší než 10 % plochy DPB se standardní ornou půdou (kultura R).

Podíl plodin s nízkou ochrannou funkcí (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) v osevním postupu je větší než 10 %. Tato podmínka musí být splněna pouze na kultuře R.

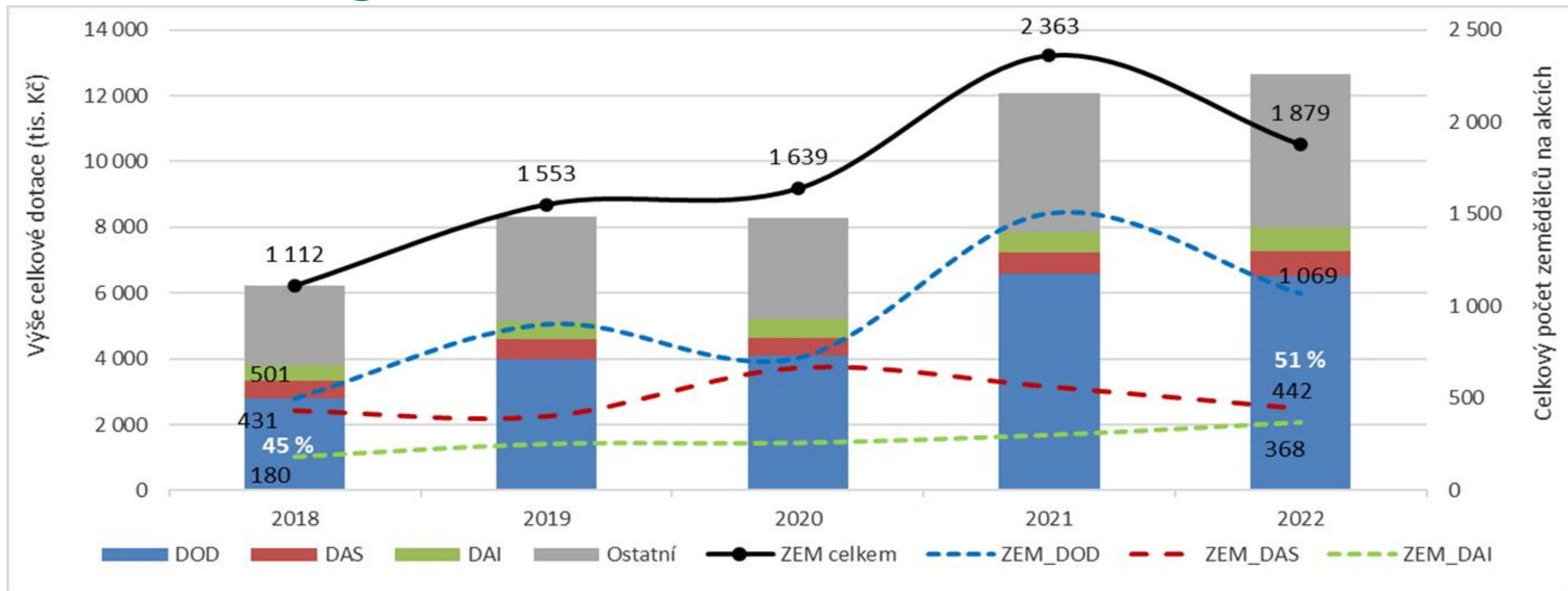
Používání půdoochranných technologií použitelných pro plnění standardu DZES 5. Používání uznaných půdoochranných technologií je možné doplnit o další půdoochranné technologie, které jsou ve fázi ověřování s předpokladem jejich uznání v dalším období.

Aktivity demonstračních farem

- V roce 2022 bylo 20 farmami realizováno celkem
 - 517 demonstračních akcí,
 - kterých se zúčastnilo 1 879 zemědělců (celkově 3 651 účastníků)
- **V průměru** bylo na jedné demonstrační farmě
 - realizováno 26 akcí,
 - z toho 3 větší polní dny (DOD),
 - 4 skupinové konzultace (DAS)
 - 19 konzultací individuálních (DAI).

Aktivity demonstračních farem

Družstvo Vysočina

Půdoochranné technologie

- A. kukuřice - setí do mělké podmítky,
- B. kukuřice - setí do hluboké podmítky,
- C. brambory - technologie hrázkování/důlkování
- D. brambory - technologie hrázkování/důlkování + kypření hrůbků na začátku vzcházení brambor

Organická hmota v půdě a její vliv na erozi

Statek Bureš, s.r.o.

půdoochranné technologie,
využití principů precizního zemědělství
Ozelenění kolejevých řádků

Operační skupina (Statek Bureš, s.r.o.)

Vysokomýtská
SYNKLINÁLA

Pěstování erozně ohrožených plodin

POOSLAVÍ Nová Ves

Dělení půdních bloků,

Založení řepky podrývačem

Bilance organické hmoty

Technologie pěstování brambor

VESA Česká Bělá

Půdoochranné technologie důlkování,
hrázkování, úprava hrůbku
Bilance organické hmoty

Shrnutí

DF hodnoceny jako velice efektivní nástroj transferu VaV

DF rozšiřovány o nové oblasti

precizní zemědělství – rostlinná výroba

precizní zemědělství – živočišná výroba

Zapojení DF do AKIS

Operační skupiny

LL Soil Mission

Děkuji za pozornost

Martin Mistr

mistr.martin@vumop.cz

Výzkumný ústav meliorací
A ochrany půdy, v.v.i.